

Số: 70 /TB-VC1-HS

Hà Nội, ngày 26 tháng 9 năm 2023

FDVN LAW FIRM

Tài liệu nghiệp vụ

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Thông qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử theo thủ tục phúc thẩm đối với vụ án Cao Sỹ Bắc phạm tội “Giết người” theo Bản án hình sự sơ thẩm số 42/2023/HS-ST ngày 27 tháng 02 năm 2023 của Tòa án nhân dân tỉnh T, bị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội sửa phần áp dụng pháp luật và hình phạt. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân địa phương cùng nghiên cứu, rút kinh nghiệm như sau:

1. NỘI DUNG VÀ QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT

Khoảng 12h00' ngày 09/12/2021, tại nhà chị Lê Thị Liên ở khu phố T, phường TS, thành phố S xảy ra cãi nhau giữa ông Cao Sỹ Muôn (*bố đẻ chị Liên*) và anh Cao Sỹ Khoa (*con trai ông Muôn*) về việc phân chia tài sản sau khi ông Muôn được đền bù giải tỏa. Thấy vậy, chị Liên đã gọi điện cho ông Lê Văn Quang (*là cậu ruột*) đến để can ngăn. Khi ông Quang đến thì Khoa đã bỏ đi, trong nhà chỉ có ông Cao Sỹ Muôn, ông Cao Sỹ Huỳnh (*em ruột ông Muôn*), Cao Sỹ Bắc (*bị cáo, con trai ông Muôn*) và chị Liên. Sau đó mọi người ngồi ở bàn đá ngoài sân nói chuyện, chị Liên vào trong nhà nằm nghỉ.

Quá trình nói chuyện, ông Lê Văn Quang góp ý với ông Muôn về việc chia tài sản cho các con. Thấy ông Quang nói phân chia cho chị Liên và anh Khoa nhiều hơn, làm ảnh hưởng đến quyền lợi của mình nên Bắc bức xúc, chửi, đuổi ông Quang về. Thấy Bắc là cháu, có thái độ hỗn nên ông Quang bực tức, đứng dậy chửi bới định xô sát đánh nhau. Lúc này, ông Muôn can ngăn, đẩy ông Quang ra ngoài. Khi ra khỏi cổng, ông Quang nhìn thấy một gậy gỗ hình trụ tròn dài khoảng 1,5m (*dạng chấn song cửa sổ*) đã nhặt lên và quay lại nhà chị Liên. Thấy Bắc đang đứng trong sân, ông Quang tiến đến cầm gậy vụt 01 phát vào người Bắc, Bắc giơ tay lên đỡ. Ngay lập tức ông Muôn lao vào can ngăn, đẩy ông Quang ra ngoài, chốt cổng lại nhưng ông Quang vẫn không đi về mà tiếp tục chửi bới bị cáo. Bực tức vì bị đánh, Bắc cầm 01 con dao nhọn ở sân giếng nhà chị Liên rồi chạy qua vườn, vòng sang cổng nhà ông Muôn, chạy về phía ông Quang đang đứng. Thấy Bắc cầm dao chạy đến, ông Quang vung gậy gỗ vụt 01 phát vào người Bắc nhưng không trúng, gậy gỗ đập xuống đất gãy làm đôi. Ông Quang chạy lùi về sau, Bắc tiến về phía ông Quang, ông Quang bị vấp nên ngã ngồi xuống đất, hai tay chống ra phía sau, lúc này Bắc áp sát đến cầm dao bằng tay phải đâm 01 nhát trúng vào vùng bụng của ông Quang. Ngay sau đó ông Muôn và mọi người chạy đến can ngăn nên Bắc bỏ chạy, vớt dao trên đường. Khi chạy đến quán tạp hóa của chị Chén, thấy có 01

con dao (loại dao chặt dừa) đang để trên quầy bán hàng, Bắc cầm lên định quay lại đánh ông Quang nhưng chị Chén chạy theo ngăn lại, giật lấy dao thì Bắc bỏ đi. Đến ngày 11/12/2021, Bắc trình diện tại Cơ quan CSĐT Công an thành phố S khai báo về hành vi phạm tội.

Tại Bản kết luận giám định pháp y về thương tích số 869/2021/TTPY ngày 06/01/2022 của Trung tâm Pháp y tỉnh T: Tổng tỷ lệ phần trăm tổn thương cơ thể do thương tích gây nên đối với Lê Văn Quang là 28%.

Bản kết luận giám định Pháp y tâm thần số 333/KLGD ngày 01/11/2022 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương: Trước, trong, sau khi thực hiện hành vi phạm tội và tại thời điểm giám định, Cao Sỹ Bắc mắc bệnh động kinh toàn thể cơn lớn chưa có biến đổi nhân cách. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số G40.6; Tại các thời điểm trên bị can đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Về phần dân sự: Cao Sỹ Bắc đã bồi thường số tiền 100.000.000 đồng, ông Quang đã nhận đủ tiền và có đơn xin giảm nhẹ trách nhiệm hình sự cho Cao Sỹ Bắc.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 42/2023/HS-ST ngày 27/02/2023, Tòa án nhân dân tỉnh T đã áp dụng điểm n khoản 1 Điều 123; điểm b, s khoản 1 và khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự, xử phạt bị cáo Cao Sỹ Bắc 10 năm tù về tội “Giết người”. Công nhận bị cáo đã thi hành xong bồi thường dân sự; Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về xử lý vật chứng, án phí và thông báo quyền kháng cáo theo quy định pháp luật.

Ngày 07/3/2023, bị cáo Cao Sỹ Bắc có đơn kháng cáo, cho rằng hành vi của mình là phòng vệ chính đáng, mức hình phạt 10 năm tù là nặng. Tại tòa phúc thẩm, bị cáo thừa nhận hành vi phạm tội và xin giảm nhẹ hình phạt. ..

Bản án hình sự phúc thẩm số 493/2023/HSPT ngày 10/7/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội sửa bản án sơ thẩm, áp dụng khoản 2 Điều 123 BLHS; điểm b, s khoản 1 và khoản 2 Điều 51; Điều 38; khoản 3 Điều 57 Bộ luật Hình sự, xử phạt bị cáo Cao Sỹ Bắc 08 năm tù.

2. NHỮNG VẤN ĐỀ RÚT KINH NGHIỆM

Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, đủ cơ sở kết luận: Bị cáo thực hiện hành vi dùng dao nhọn là hung khí nguy hiểm tấn công vào vùng trọng yếu trên cơ thể của bị hại. Bị cáo nhận thức được việc dùng dao đâm vào vùng bụng ông Quang là nguy hiểm, có thể dẫn đến hậu quả chết người nhưng vẫn cố ý thực hiện, ông Quang không chết là do được cấp cứu kịp thời. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm kết án bị cáo về tội “Giết người” theo quy định tại Điều 123 Bộ luật Hình sự là đúng pháp luật

Tuy nhiên, về tình tiết định khung thấy rằng: Ông Lê Văn Quang là cậu của bị cáo, được chị Liên gọi đến nhà để can ngăn, hóa giải mâu thuẫn trong gia đình, khi ông Quang đưa ra ý kiến đã xảy ra mâu thuẫn với bị cáo, hai bên to tiếng, có dấu hiệu thiếu kiềm chế. Vì vậy, ông Cao Sỹ Muôn (là bố bị cáo, là anh

ré của ông Quang) đã can ngăn, bảo ông Quang đi về và ôm, kéo đưa ông Quang ra khỏi công nhà chị Liên. Nhưng ông Quang không đi về mà lấy gậy gỗ đi vào sân nhà chị Liên tấn công, vọt bị cáo vào tay trái; một lần nữa ông Muôn lại đẩy ông Quang ra khỏi công nhà nhưng ông Quang không đi về mà vẫn tiếp tục chửi bới bị cáo. Vì tức tối do bị ông Quang đánh, chửi nên bị cáo đã có hành vi phạm tội, sử dụng dao nhọn đâm vào vùng bụng của ông Quang, hậu quả làm ông Quang bị tổn thương cơ thể tỷ lệ 28%.

Ngày 05/12/2022 Công an tỉnh T có Công văn gửi Trưởng Công an thành phố S đã nêu: ...Sau khi kết luận điều tra vụ án, có đủ căn cứ xác định: Ông Lê Văn Quang..., đã có hành vi “xâm hại đến sức khỏe của người khác”, vi phạm quy định tại điểm e, khoản 3, Điều 5 Nghị định số 167/2013/NĐ-CP. Vì vậy, Cơ quan CSĐT Công an tỉnh T đã chuyển tài liệu có liên quan đến hành vi vi phạm hành chính của ông Lê Văn Quang đến Công an thành phố S để xử phạt vi phạm hành chính theo thẩm quyền; nội dung này còn được thể hiện tại Bản Kết luận điều tra, Cáo trạng có trong hồ sơ vụ án. Tại phiên tòa phúc thẩm, người bào chữa cho bị cáo xuất trình Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 1778/QĐ-XPVPHC ngày 08 tháng 12 năm 2022 của Công an thành phố S. Thể hiện, Công an thành phố S đã căn cứ vào Bản Kết luận điều tra vụ án hình sự và Công văn số 3464/CV-VPCQCSĐT ngày 05/12/2022 của Văn phòng Cơ quan cảnh sát điều tra ra Quyết định xử phạt hành chính ông Lê Văn Quang về hành vi xâm hại sức khỏe của người khác (đối với bị cáo Bắc), phạt tiền 2.500.000 đồng. Như vậy, việc bị cáo phạm tội có nguyên nhân từ chính hành vi vi phạm pháp luật của ông Quang, hành vi phạm tội của bị cáo là có nguyên cớ, không phải chỉ vì duyên cớ nhỏ nhặt mà giết người. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm kết án bị cáo về tội “Giết người” theo quy định tại điểm n khoản 1 Điều 123 Bộ luật Hình sự với tình tiết định khung “có tính chất côn đồ” là không đúng. Hành vi phạm tội của bị cáo chỉ thuộc trường hợp giết người được quy định tại khoản 2 Điều 123 Bộ luật Hình sự.

Về hình phạt: Bị cáo có nhân thân tốt, không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự; người bị hại ông Quang bị tổn hại 28% sức khỏe nên bị cáo phạm tội thuộc trường hợp phạm tội chưa đạt theo quy định tại Điều 57 Bộ luật Hình sự; trong quá trình điều tra và tại các phiên tòa đều thành khẩn khai báo, có thái độ, ăn năn hối cải; đã bồi thường 100.000.000 đồng cho bị hại và được bị hại làm đơn xin miễn giảm nhẹ trách nhiệm hình sự cho bị cáo; năm 2012 bị cáo bị tai nạn giao thông, theo kết luận giám định tỷ lệ phần trăm tổn thương cơ thể do thương tích vùng đầu gây nên là 86%, bị cáo còn mắc bệnh động kinh toàn thể cơn lớn chưa có biến đổi nhân cách; sau khi bị cáo phạm tội người chung sống như vợ chồng với bị cáo đã bỏ đi để lại con nhỏ (sinh năm 2015) cho bị cáo nuôi. Do vậy, hình phạt 10 năm tù là quá nghiêm khắc đối với bị cáo.

Thông qua vụ án cụ thể này, để tăng cường công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử, đồng thời để đảm bảo việc giải quyết vụ án nghiêm minh, toàn diện, đúng quy định pháp luật, Viện kiểm sát

nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo đến các Viện kiểm sát địa phương tham khảo cùng rút kinh nghiệm trong quá trình giải quyết các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT VKSTC (b/c);
- Vụ 7 - VKSNDTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (b/c);
- VC2, VC3;
- 63 VKSND tỉnh, thành phố;
- Trường Đại học kiểm sát Hà Nội;
- Các Viện nghiệp vụ, VP VC1;
- Lưu: VT VC1, V1.

(23)

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Quốc Khánh